

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 lei pe an.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

Starea economică a țeranului român din Ardeal și Ungaria.

(Urmare și fine).

Laudabila noastră industrie textilă a provăzut și provide în mare parte și în prezent pe țeran cu vestminte corespunzătoare și trainice, ear' locuința sa cu toate țesăturile mai necesare.

Locuința țeranului nostru este, după împregiurări, mai mult sau mai puțin corespunzătoare. Dacă casele numai în partea cea mai mică sunt din peatră și cărămidă și acoperite cu țiglă, totuși în apropierea munților etc. să găsim multe case de bârne, acoperite cu țiglă, scânduri sau șise, ear' în locuri cu păduri mai puține case

sunt de grădele, bătute cu pământ și acoperite cu paie sau trestie. În bordeie abia se găsim Români locuind.

Nici mobilele neapărat trebuincioase nu lipsesc din casa țeranului nostru: masa, lașițele, patul și scaunele, cum și cuiele, icoanele, vasele etc.

De dorit lasă unde și unde curățenia casei, nu arare-ori a trupului și vestmintelor. În mare parte însă a caselor țărănești să vedem curățenie și ordine.

Trecând la edificiile economice găsim că și aceste în general corespund celor mai

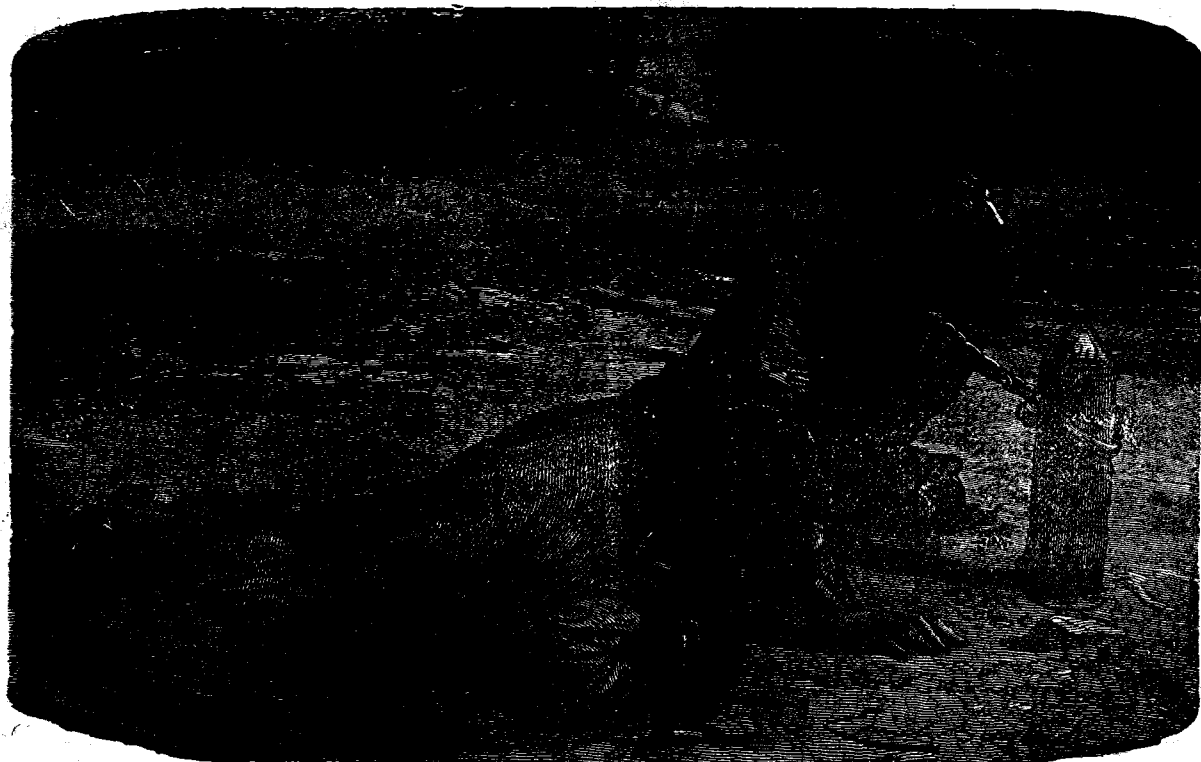
neapărate trebuințe. În unele regiuni să găsim șuri, cari adăpostesc întreaga recolta de bucate, și nutrețul pentru vite, și grajduri calduroase și în multe privințe igienice. Peste tot să găsim la noi, după împregiurări, șuri mai mari sau mai mici, și grajduri în toată forma sau și numai așa numite poete, dar și aceste afară din pământ și destul de calduroase și igienice. În unele regiuni se mai găsim aproape în toate curțile și șopuri, coșere,

bun, de o sporire mai însemnată a numărului vitelor, cum și împuținarea vedită a numărului oilor și caprelor.

O mare scădere se observă și acum în purtarea agriculturii peste tot. În multe locuri cauza zace în împrejurarea, că moșiile nu sunt comasate și astfel nu se poate introduce o economie mai rațională, rămânând tot pe lângă sistemul vechiu de trei sau două hotare; ear' în multe locuri unde comasarea s'a

săvârșit, ea este în detrimentul țeranului, din cauza că nu s'a rezervat pășune comună, sau că s'a făcut împărțire necorespunzătoare, așa că populațiunea e mult mai rău situată după comasare decât înainte de aceasta.

Partea cea mai neglesă a agriculturii este și azi la noi pomăritul și legumăritul cari ar trebui să a-

OSÂNDITUL

cotețe, pivnițe, fântâni ș. a. lucrări trebuincioase în economia casei. Chiar și închisoarea ogrăzii este corespunzătoare în multe regiuni locuite de Români.

Rasa vitelor noastre este pornită spre ameliorare. Rase din alte țări încep a se introduce, îndeosebi în orașe și împrejurimea lor. Nutrirea vitelor însă lasă mult de dorit în diferite locuri. Pășunile s'au împuținat, nutrețurile artificiale abia au început a se introduce ici-colea; ear' livezilor naturale nu li-se dă în cea mai mare parte îngrijirea trebuincioasă. De aici lipsa de nutreț mult și

jungă în floare la fiecare casă țărănească. În majoritatea grădinilor țărâniei noastre cel mult dacă crește iarba, în foarte multe să vedem numai burueni. Chiar și unde se cultivă pomii pe o scară mai întinsă, rar de tot să aleg soiurile cele mai bune; ear' legumele se cultivă în mod sistematic numai în orașe și cel mult în unele comune din apropierea orașelor. Nici stupăritului, acestui ram economic folositor, nu i-se dă atențiunea cuvenită. În lipsa cultivării în masă a pomăritului rațional, a legumilor și stupilor, țărâniea noastră este lipsită de

trei izvoare foarte însemnate de câștig și de nutrețiment prețios în casă, fără să mai amintim de pierderea din punctul de vedere estetic, igienic, etc.

Unul din cele mai mari rele actuale este fără îndoială înglodarea țărânilor în datorii. Rar țăran să nu fie dator; unii cu sume mari ce trec peste puterile lor. Mai rău e, că datoriile cresc mereu, multe din ele fără a fi întrebuintate pentru a face agricultura mai rentabilă, ci adesea pentru îngropăciuni, ospete, botezuri, vestminte ș. a.

Din impasul în care țăranul a ajuns prin datorii, va putea eși numai îndrumat fiind a face o economie mai rațională în toate direcțiunile.

Spre acest sfârșit trebuie să ne creștem specialiștii și să facem tot posibilul pentru asigurarea existenței lor, ca astfel cu ajutorul lor să putem organiza forța productivă a poporului nostru. Ne trebuie propagatori specialiști ai învățământului și practicei agricole, nu numai în pedagogii și în seminariile teologice, ci și în școlile populare, și mai ales în masa țăranului adult.

Intru atingerea acestui scop este neapărat trebuincios, ca o parte a stipendiilor din numeroasele noastre fundațiuni să o destinăm pentru calificarea de specialiști agricoli, ca cu chipul acesta să ne formăm un personal, cu al cărui ajutor să putem:

1. înființa și conduce cu pricepere reuniuni agricole românești în toate comitatele cu populație românească și tovărășii agricole în toate comunele noastre;
2. ca acești specialiști să conducă organizarea școlilor economice de repetiție;
3. ei să organizeze grădinile școlare atât de neglijate;
4. ei să organizeze prelegerile economice pentru țăran și înșiși să țină prelegeri cât mai adesea prin comune;
5. ei să adune forțele răslețe ale țăranului întrunindu-le pentru formarea de tot

FOIȚĂ

Sfaturile lui Păcală către Tândală.

(FRAGMENT)

(Urmare și fine).

Ferește-te de proști și de nebuni. Nebunul n'asudă nici la deal, nici la vale, și prostului nici să-i faci nici să-ți faci. El învață bărbieria la capul tău, Șede pe măgar și caută măgarul. Nu-l primesc în sat, și el întreabă casa vornicului. Prostia din naștere, leac nu mai are. Cine se amestecă în țărițe, îl minăncă porcii, și apoi spune-mi cu cine te aduni, să-ți spun ce fel de om ești.

Nu te hrăni cu nădejdea și cu făgăduințele. Înțeleptul făgăduiește, nebunul trage nădejde. Să trăești murgule, să paști iarbă verde. Ce-i în mână, nu-i minciună, și e mai bine acum un ou, decât la anul un bou.

Chelbosului tichie de mărgăritar nu îi trebuie.

felul de însoțiri folositoare, cum sunt însoțirile de valorisare a produselor agricole, însoțirile de lăptărit, ș. a.;

6. ei să pregătească terenul pentru introducerea industriei agricole în popor;

7. și tot ei să fie organizatorii diferitelor școale agricole, ce cu timpul vom ajunge să înființăm, fie acelea inferioare sau medii, fie ele școale de grădărit, de vierit, etc.

Nu voim să înșirăm aci tot ce este a se face pentru îmbunătățirea sorții țăranului, a cărui situație din punctul cel mai important de vedere, din punctul de vedere economic, este până acum puțin studiată.

Pentru-ca situația economică a poporului să fie cunoscută în toate amănunțele și pentru-ca pe baza datelor reale să se poată proceda cu plan la o lucrare sistematică și de cel mai mare folos, constatăm și cu această ocaziune, că trebuie să ne mai amănăm înjgheburile unei statistice economice. Aceasta are să fie pentru progresul economic al poporului o lumină, care va ușura nu numai începutul lucrării de organizare, ci și atingerea scopului. S.

DIN LUME

Noul ministru al Ungariei.

Sâmbătă contele Khuen-Héderváry a prezentat lista noilor ministri și Majestatea Sa a aprobat-o. Cu aceasta s'a aplanat criza. Miniștrii au rămas tot cei vechi, afară de ministrul croat, de honvezi și a latere.

Eată noul guvern:

Ministrul-president, de inierne și (în mod provisor) a latere: conte Carol Khuen-Héderváry. Min. de finanțe: Ladislau Lukács, agricultură: Ig. Darány, culte și instrucțiune publică: Iuliu Wlassics, comerț: Ludovic Lang, honvezi:

Dobînda mare, rupe ciochinele, și până a nu găsi mantaua nu erai dator. Cu rudele bea și benchetuește, dar neguțătorii nu face, căci deși singele apă nu se face și cămeșa e mai aproape decât anteriorul, dar nepotul e salba dracului. Frate, frate, brînza e cu bani.

Nu fii răpitor. Mai bine nici oaia cu doi mei, nici lupul flămînd.

Lasă pe oameni în ideile lor. Vintul bate, câinii latră. Tot țiganul își laudă ciocanul. Zică zece tu tae una. Vrăbia mălaiu visează, și calicul comandare.

Nu da împrumut, ca să nu-ți faci dușmani. Dă-ți popo, pintenii, și bate iapa cu călcile; ș'apoi, prinde orbul scoate-i ochii. Nu te bucura la câștiguri mici, pentru că cu un rac tot sărac, c'un pitic tot calic; dar când umbli cu miere linge-ți degetele. Primește orice-ți vor da. Calul de dar nu se caută în gură; și cine n'are ochi negri sărută și albaștri. Când vei voi să te apuci de ceva, prinde epurele cu carul. Mița cu clopot, nu prinde șoareci. Nu te îngriji cum o s'o

Desid. Kolossváry. Ministrul croat: Nicolae Tomașici.

Adecă din cabinetul vechiu (al lui Széll) au eșit miniștrii Széchenyi, Fejerváry și Ervin Cseh; în locul lor a intrat Khuen-Héderváry, Kolossváry și Tomașici.

Duminecă noul cabinet a fost primit în audiență solemnă la Majestatea Sa și a depus jurământul.

Criză ministerială în Austria.

Se telegrafiază din Viena, că Ministrul-președinte Dr. Körber a înaintat M. Sale dimisia cabinetului. Motivul demisionării e retragerea proiectelor militare în Ungaria. — M. Sa n'a hotărît încă în chestia demisionării.

Situația parlamentară în Sârbia.

În viforoasa ședință de Mercuri a scupcinei, radicalii au învins cu mare majoritate și au pretins, că guvernul să se prezinte reprezentanții naționali pentru-că actualul ministru nu este identic cu acel numit de rege.

Cele din urmă vești vorbesc deja de-o criză ministerială. Lui Avacumovici i-a succedat, ce-i drept, până acuma să aplaneze diferendele dintre deosebitele nuanțe politice, dar' acum trebuie să recunoască, că nu mai are în scupcină majoritate sigură. Radicalii sunt convinși, că la noile alegeri vor obține majoritatea zdrobitoare și astfel n'au poftă să susțină actualul cabinet compus din liberali și progresiști. Ei cer dizolvarea scupcinei.

Confiscarea averii lui Alexandru.

În privința averii fostului rege Alexandru, s'au născut divergențe de păreri între rege și guvernul seu. Re-

scoți în capăt. Nevoia învață pe căraș și cine are barbă are și peptene.

Nu te amesteca în intrigă. Nici pe dracu să-l vezi, nici cruce să-ți faci. Nici lupul pe bălaia, nici bălaia pe lup. Ia-ți catrafusele, și fugi ca dracul de tămie. Nu te încrede în caracterul omului în slujbă. El este o brînză bună în burduf de căne.

Nu gândi că o să scapi de dinsul. Bănul rău nu se perde, și are ac pentru cojocul tău, nici socoti că s'a îndrepta; calul bătrîn nu se mai învață a juca. Când nu e în slujbă e omul cel mai de treabă, dar poștește robul lui Dumnezeu că n'are ce minca; și câte spune, sunt o frumoasă poveste, dar' mare minciună, căci minciuna boerească trece în țara Ungurească. Caută să-ți fie supușii vrednici, ca să nu zică lumea că cum e turcul e și pistolul. Dă-le pildă bună, pentru-că peștele dela cap să împute. Nu fii falnic, nici face din țințar armăsar. În urma războiului, mulți voinici se arată. Vulpea dacă n'ajunge, zice că pute. Să nu fi din cei care

gele voia să extradeie averea moștenitorilor lui Alexandru, dar' guvernul s'a opus, cerând confiscarea ei. Se vorbește, că va întreprinde ambasadorul rusesc ca să aplaneze afacerea. Probabil va învinge părerea regelui.

Măcelul ovreilor dela Chișineu și Statele-unite.

Președintele Statutelor-unite Roosevelt a luat asupra-și să prezente guvernului rusesc pe cale diplomatică un protest al Ovreilor din Statele-unite contra măcelului dela Chișineu. Guvernul Țarului a declarat, că nu acceptază protestul, fiindcă Rusia nu se amestecă în afacerile interioare ale altui stat și nu permite nici ca alt stat să se amestece în afacerile interioare ale Rusiei. Presa dominată de Ovrei face mare capital politic din acest incident senzațional.

Știri diverse.

Expoziție de oi în Poiana. Cu scop de a studia diferitele soiuri de oi de rasă aleasă și de a chibzuî asupra culturai raționale a oilor, dar mai ales cu scop de a valoriza lâna și celelalte produse ale oilor, comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu, a luat hotărîre a aranja în 10 Iulie n. c. expoziție de oi în frunțașă comună Poiana (lângă Mercurea), dat fiind, că populațiunea din partea locului se îndeletnicește cu cultura în mare a oilor. La această expoziție Reuniunea va distribui premii în valoare tot de 200 cor. și în același timp măsuri se vor lua ca și primăria comunală și institutul de credit „Mielul” se creeze premii, ce să se distribuie între exponenți. La expoziție va asista după toate prevederile și directorul institutului de valorizare a lânii din Budapesta.

zic: Lasă-mă să te las, și ia-l de pe mine că-l omor. Nu te certa cu cei-ce știu mai multe decât tine. Haide, tată, să-ți arăt pe mama. Nu te mândri, căci mândrului îi stă Dumnezeu împotriva.

Nu te năcăji pe soartă. Norocul cine-l știe? Fă-mă proroc, să te fac bogat. Bețivului și dracul îi ese cu oca înainte; însă vremea le îndreaptă toate. Vremea vinde lemnele și nevoia le cumpără. Tu ferbe mazerea și taci. Joacă ursul la cumetru, poate a juca și la tine. Nu te mânia pe lume. Se mânia văcarul pe sat și satul nu știe nimic.

Umilește-te, capul plecat, nu-l taie sabia. Cine se înalță, se smereste; și dacă ajunge cușitul la os, și petreci ca cănele în car, trăește ca vermile în rădăcina hreanului până va veni vremea, ca cuiu pe cuiu să scoată. Nu fii obraznic. De te vor pofti la masă, tu nu te trage sub masă; dar' nu fii supărător, că ar zice că: Mart din post nu mai lipsește. De vei păgubi în vre-o neguțătorie, să-ți fie învățătură, ca altă-dată să nu

Reuniune de asigurarea vitelor. În Rodna-nouă, după-cum scrie „Revista Bistriței”, la sfatul preotului Pamfiiu Grapini, s'a ținut în 14 Iunie o adunare de popor, și cetindu-se un proiect de statute pentru o „Reuniune economică de despăgubire în cas de daune”: proprietarii de vite au făcut între sine un contract social: că să vor ajutara unul pe altul, în cas când ar păgubi, ca așa — până la întărirea statutului proiectat — ei totuși să fie ajuțorați. — Tot atunci li-s'a explicat și legea și modalitățile de a să putea asigura economii și la casa statului.

„Albina” institut de credit și de economii în Sibiu. În una din ședințele sale din urmă direcțiunea primului nostru institut financiar a luat unele decisiuni de cea mai mare importanță cu privire la împrumuturile hipotecare acordate în scrisuri fonciare.

Anume cu începere dela 1 Iulie „Albina” va acorda împrumuturi hipotecare dela cor. 1000 — în sus cu 5 $\frac{1}{2}$ %, susținând etalonul de până-cum de 6% numai pentru împrumuturile hipotecare vechi și pentru cele-ce se vor acorda de aci înainte în sume mai mici de K 1000 —.

Tot cu începere dela 1 Iulie a. c. institutul „Albina” va acorda împrumuturi hipotecare:

a)	dela K	200	—	K	1.000	pe	10	ani
b)	»	»	»	»	5.000	»	20	»
c)	»	»	»	»	10.000	»	30	»
d)	»	»	»	»	10.000	—	în	sus
								»
								40

Petentilor le va sta, se'nțelege, în voie ca din o categorie superioară să opteze pentru una inferioară; adevă vor putea lua împrumuturi pe termine mai scurte, decât cele maximele fixate în regulament.

Anuitatea semestrală va fi la împrumuturi:

pe	10	ani	K	6'44	de	fiecare	K	100	—
»	20	»	»	4'09	»	»	»	100	—
»	30	»	»	3'39	»	»	»	100	—
»	40	»	»	3'09	»	»	»	100	—

te mai apuci de ea. Ulciorul nu merge de multe-ori la apă.

Avea încă multe de spus moș Tândală, când a luat de samă că nu-l ascultă nime, căci noi cu toții adormisem și horaiam. Așa dar' făcū și el ca noi.

C. Negruți.

OSĂNDITUL

(Vezi ilustrația).

Toți care s'au ocupat cu istoria popoarelor a trebuit să recunoască, că unul dintre popoarele cele mai civilizate în anticitate a fost acela al Chaldeenilor. Un popor mic dar care s'a ocupat mult în vechime cu știința mai ales cea astronomică este așezat într'un ținut din Azia anterioară spre sud-ost de Babilon la cursul de jos al Eufratului până la deșerturile Arabiei. Cu începerea erei creștine s'au transplatat și învățăturile lui Christos între ei. Ei s'au putut desvolta sub domnia regilor Parți. În curând Chaldea însă fū su-

Durata maximală a unui împrumut hipotecar acordat numai pe edificii va fi de 20 de ani (până-cum de 10 ani).

Pe baza împrumuturilor hipotecare, ce se vor vota cu începere dela 1 Iulie a. c. „Albina” va emite scrisuri fonciare cu 4 $\frac{1}{2}$ %.

Reformele acestea credem că vor fi întâmpinate pretutindenea cu satisfacțiune și vor afla aprobarea tuturor, căci prin ele se oferă micilor nostri proprietari posibilitatea de a-și converti sarcinile hipotecare mai scumpe, ce le au pe la instituturile străine, nu totdeauna binevoitoare față de ei, în împrumuturi mai eștine, la un institut la bunăvoința căruia pot conta totdeauna.

(„Revista Economică”).

Invitare la abonament.

BUNUL ECONOM
REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ,
INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORĂȘTIE (Szászváros).

Cea mai eșfină și totodată unica foaie românească în felul ei, cu ilustrațiuni

costă:

pe anul întreg 4 coroane,
pe jumătate an 2 „
Pentru România 15 lei pe an.

Cu. CASSEI DE PĂSTRARE POSTALĂ No. 10025.

Abonamentele se plătesc înainte și se pot face cu prima zi a oricărei luni.

Administrația.

pusă regelui Perșilor Saporeș, care domi 41 ani și sub care numeroase lupte religioase au izbucnit între cele trei secte atunci existente: Ortodoxii, Nestorienii și Eutichianii (Iacobiții). Multă jertfă au cerut aceste neînțelegeri, care culminau de multe ori în cruzimi. Mai ales persoanele puse în exercitarea serviciului divin erau atacați, și nu era cruțat nimica pentru a face ultimele zile a unui eretic cât mai amare. Un astfel de preot osândit la moarte prin foame și sete represintă ilustrația noastră. Cu feare la mâni și picioare mai e legat și cu un lanț la gât de un stâlp bătut în pământ, așteaptă moartea înplorând cerul a-i-o grăbi, ca să-l scape mai de grabă de chinurile ce-l cuprind.

Intre copii.

— Câți ani ai, Costică?
— Am împlinit zece alaltăeri. Dar' tu Leli?
— Unsprezece. Ar trebui să am doisprezece, dar' un an am fost bolnavă.

PENTRU ECONOMI

Cum împedecăm ca untul se nu devie prea moale?

De multe ori observăm, vara cu deosebire, că untul ne ese totdeauna prea moale, așa că transportul lui devine foarte greu. Causa poate fi nutrețul, *ce dăm vacilor sau modul de preparare a untului. Astfel untul de la vacile, ce sunt nutrite vara numai cu nutreț verde, va fi totdeauna mai moale. Se recomandă deci a le mai da și ceva fân sau chiar și numai pae pe lângă nutrețul verde. Tot asemenea vom proceda când le nutrim cu turte de sămânță de in, cânepă, rapită etc., în care cas el devine uleios chiar. Un bun mijloc pentru a face ca untul se ne easă mai vârtos este: ca smântâna, din care batem untul, să o frecăm cât se poate de tare și apoi să o încălzim până la temperatura la care să acrește. Tot asemenea va rămânea untul mai tare dacă scoatem apa din el prin frământat, ceea-ce putem face mai ușor dacă îl răcim cât se poate de tare.

Contra muștelor la vite.

Fiecare econom a putut observa cât chin să produce cailor și vitelor prin împunsăturile și sugerea sângelui de către diferite soiuri de muște ca: muște de cal, strechia, musca comună, țînțari și altele, cari le amăresc traiul mai ales vara când sunt la pășune. Contra acestora ne folosim ungând vita cu materii, a căror miros nu-l pot suferi aceste insecte. O unsoare bună spre acest scop preparăm în următorul mod: In unsoare de porc sau ori-care altă unsoare ferbem o bună porțiune de foi de dafin (laur) adăugând și ceva ulei de cuișoare, ulei de eucalipt și creolină. Această unsoare se poate păstra în cutii de tinichea (pleu) ori cât, până-ce avem trebuință de ea. In loc de a ferbe frunze de dafin putem cumpăra deadreptul ulei de dafin (laur) din apotecă, de unde ne putem procura și uleiul de cuișoare și eucalipt și creolină. Această unsoare păstrează multă vreme mirosul seu, și ungem cu ajutorul unei peteci vitele pe corp unde să așează muștele mai mult.

Distrugerea căpușelor la oi.

Cu distrugerea căpușelor, cari sunt atât de vătămătoare oilor, începem mai bine după-ce am tuns oile și rănile făcute cu această ocaziune s'au vindecat. Se recomandă o mulțime de mijloace pentru a le omori. Una din acestea este și tutunul (tăbacul). Pentru 100 de oi ferbem $\frac{1}{2}$ kgr. tutun de cel mai ordinar în 2 litri apă și zama dobândită o mai subțiem cu alți 4 litri apă. Cu această fluiditate frecăm cu ajutorul unei perii tot corpul oii, pentru prima-dată curând după tuns și apoi încă odată după 3—4 săptămâni. Este bine ca după această spălătură oile să nu le ținem 2—3 săptămâni în grajdul, în care au stat mai nainte. In schimb vom face în el curățenia cea mai mare. Vom

scoate tot gunoiul afară; vom mătura bine toți pereții, eșele, ulucele etc. cu o mătură aspră și vom spăla tot ce putem ajunge cu zamă de tutun. In fine cu cât vom ținea mai multă vreme grajdul gol, cu atât va fi mai bine.

PENTRU MESERIAȘI

Pericolul văpselui cu păcură pe fer.

Mult se folosește încă văpsirea ferului cu păcură pentru a-l feri de rugină și în realitate să ajunge tocmai la un rezultat contrar. După constatarea mai multor ingineri distinși la schimbările de temperatură să formează o apă de păcură conținând niște săruri (seruri amoniaceale) care atacă metalul. Multe fabrici care construiesc mașini cu vapor au oprit cu desăvârșire văpsirea cu păcura pe metale și au înlocuit-o prin ulei de in ferbinte.

Cum curățim obiecte de cositor.

Facem un amestec de țărițe de grâu și cretă pisată foarte fin sau 93 părți carbonat de magnezie și 7 părți oxid de fer foarte mărunt pulverisat. Curățim cu una din aceste amestecuri obiectul de cositor și apoi îl frecăm cu o petecă curată moale sau cu o bucată de pele atâta până-ce se ivește lustrul, care însă nu se va arăta dacă cositorul nu este curat, ci amestecat cu alte metale.

Medicul casei.

Nu mâncați brânză prea moale.

Brânza devenită prea moale este totdeauna în descompunere (putrezire), cu care ocaziune, mai ales dacă este păstrată în loc închis și cald, se formează o otrăvă asemănătoare otrăvei din cârnații stricați. Se ne ferim deci a mânca astfel de brânză, mai ales vara.

Contra frigurilor de baltă (friguri palustre, malaria).

Prin localități băltoase, adică unde sunt multe ape stătătoare, care mai ales vara devin cuiburi a tot felul de boale secerând pe fiecare an sute și mii de vieți de oameni, acolo domnește de regulă și frigurile așa-numite de baltă, frigurile palustre sau malaria. In contra acestora chiar nici chinina nu este leac desăvârșit și absolut sigur. Există însă o medicină pe cât de eficientă pe atât de bună, a le cărei rezultate le-au recunoscut chiar și medicii. Eată acest medicament: să taie o lămâie în bucăți și se ferbe ca cu $\frac{1}{2}$ litru apă într'un vas nou de pământ smălțuit, până-ce scade la două din trei părți. Zama o strecurăm printr'o pânză curată și o lăsăm să stea peste o noapte ca să se limpezască bine. Din aceasta apoi ia bolnavul câteva zile de-arândul câte un păhar în timpul când nu-l prind frigurile. Gustul acestei medicine este cât se poate de neplăcut, însă alungă frigurile ucizătoare.

Pentru femei.

Stufat.

Să topește unt sau unsoare într'o cratiță și să pun cepe mărunt sau felii de cepe mari să se prăjescă. După-ce s'au rumenit cepele să scot din cratiță și se pune o mână de făină în unsoare să se rumenească puțin; apoi să taie carne de vită feartă sau de miel în bucăți mici și să așază în cratiță dimpreună cu ceapa, ca să se prăjască puțin, după care să umple cu zamă de carne sau cu zamă de mazere, să acopere cratița și să lasă să clocotească bine și să scadă. Se poate adauga și foi de dafin (laur) și usturoi, dar' ce îi dă mai bun gust este oțetul și un ardei roșu (paprică).

Boabe de mazere verde pentru iarnă.

Putem păstra boabele încă verzi de mazere pentru iarna viitoare în așa mod că dacă le gătim am crede că sunt atuncia culese din grădină. Conservatul (păstratul) acesta să face în mai multe moduri, din care voim a aminti numai două și anume cele mai lesnicioase. Alegem boabele încă verzi din păstăi și le uscăm la soare sau într'un cuptor nu prea cald și le păstrăm în săculețe de pânză rară, care le acățăm într'o cămară la loc aerisat și uscat. Alt metod de conservare este că legăm zahăr nu prea gros și aruncăm boabele în zahăr, așa ca ele să se îmbrace fiecare ca cu o cămașe de zahăr și apoi le punem să se usuce la soare. Le păstrăm ca și cele precedente.

Advocatul poporului

Măcelarii până acuma puteau exercita fără nici o restricțiune și meseria de *cârnățari*. Ministrul de comerț prin ord. nr. 17.859 din 1903, a despărțit aceste meserii cu totul și a dispus că toți aceia, care au intențiunea se exercite amândouă meseriile, trebuie să-și procure două licențe de meserieși. Dacă vre-unul nu este în stare a dovedi că este apt pentru amândouă meseriile, este dator a-și ținea un conducător specialist pentru ramura respectivă.

Școala de pomi (pepinieră) este datoră fiecare comună a înființa și întreținea, în care pruncii dela școala primară execută lucrări practice pentru cultura pomilor sub conducerea și instrucțiunea învățătorilor și, pe cât e posibil, se cultive și răchită pentru nuele pentru împletitul coșurilor. Pomii crescuți în pepiniere se vor folosi pentru plantarea drumurilor și ulițelor, a pășunilor, a locurilor sterpe, pentru fixarea năsipurilor și a terenurilor care fug, întărirea malurilor, râurilor și alte asemenea. Pentru aceste scopuri se pot vinde pomi și particularilor. In scop de creștere a vermilor (gândacilor) de mătase se va purta grija și de înmulțirea frăgarilor (duzilor, aguzilor). (Art. de lege XII. §§. 43—49 din 1894).

NOUTĂȚI

AVISI

Rugăm pe D-nii abonați vechi și noi să binevoască a ne trimite suma, ce ne datorează, ca și noi la rîndul nostru se putem face față marilor cheltuieli, ce avem cu edarea și redactarea foii noastre.

Monument lui Cuza Vodă. Domnul Stree Beloescu, cunoscutul filantrop bărlădean (regatul român) a luat frumoasa inițiativă de a ridica un monument neuitatului Cuza Vodă în satul Grivița de lângă Bărlad, unde pe spesele sale a clădit o frumoasă școală primară și acum clădește și o biserică. Monumentul va fi ridicat prin subscripție țărănească, iar restul, până la completarea sumei necesare, va fi subscris de dsa. Dl. Beloescu a declarat că voeste, ca cel întâiu monument ridicat în semn de recunoștință lui Cuza Vodă să fie ridicat prin subscripție țărănească, căci Cuza a fost binefăcător țărânilor române.

Visita Regelui Italiei la Paris. Din Paris se anunță, că s'a stabilit definitiv programul despre visita regelui Victor Emanuel în Paris. Regele va sosi la 16 Iulie în capitala Franței.

Pentru trecerea dela religia gr-cat. la catolicism — licență papală. Săptămâna trecută arhiepiscopul-primat al bisericii rom. catolice din Ungaria, cardinal Dr. Vaszary, a publicat un circulariu, în care face cunoscută clerului hotărîrea congregației »de propaganda fide«, în înțelesul căreia »catolicii de rit grecesc« numai cu concesiune dela papa pot trece la »religiunea catolică de rit latin«.

Înjunghiat. Elevul Lupșan din clasa III. a școlii comerciale române gr-or. din Brașov, a fost înjunghiat Marți sara, când eșia de-acasă, de către niște necunoscuți. Starea lui e gravă.

Vezuvul iarăși se mișcă. Vulcanul Vesuv a intrat, de ieri noapte, într-o erupțiune violentă. S'au deschis două mari cratere nouă, cari aruncă năsip și blocuri mari infocate.

Ultimul Obrenovici. Prin măcelul dela Belgrad conspiratorii nu au pustiit de tot familia Obrenovici, căci în Constantinopol se mai află un descendent direct al ei: fiul din flori al regelui Milan, avut cu Artemisia Cristică, de educația căruia îngrijește însuși sultanul. Și să vede că originea obrenovicească a acestui copil o recunosc și conspiratorii și — cum se presupune — aveau în plan, ori au încă și acum dușmanii dinastiei Obrenovici, să-lucidă și pe el. Cel puțin această explicație se dă în Constantinopol faptului, că după primirea știrii despre cele întemplate în Belgrad Sultanul a dat poruncă aspră celor din jurul copilului, ca nici pe un moment

să nu-l lase să iasă din casă. Existența acestui ultim Obrenovici, cu care partizanii dinastiei aș-crușel detronate — câți vor mai fi — vor avea doar planuri de recucerire a tronului, se notifică deosebi ziarelor cari scriu că dinastia Obrenovici e stinsă total, prin cărți postale ilustrate cu portretul copilului (aproape june în floare), avînd inscripția »Souvenir de Constantinople« și următorul text german: d-ta ești în rătăcire, mai este încă un Obrenovici: »prințul Milan«, fiul regelui Milan.

Colera în insulele filippine. În insulele filippine seceră mulțime de victime epidemia colerei. Chiar și numai în orașul Manila (capitala insulelor) au murit până acum, atacați de coleră, 4000 de oameni. Pe lângă aceasta mai grasează încă două flagele ucigătoare: vîrsatul negru și ciuma.

Sfânta Scriptură și censura în Turcia. O societate americană pentru răspîndirea de cărți religioase a cerut acum de cîrînd concesiune dela guvernul turcesc pentru a-și desface marfa printre creștinii din Turcia. Cărțile au fost date censorului oficial, spre a le examina: nu cumva conțin ceva periculos statului? Înțeleptul censor a cetit, dar în o epistolă a apostolului Pavel către thesalonicheni aflînd pasagiul în care să face amintire de »credincioșii din Macedonia«, s'a infuriat foc și a pretins dela societate să elimineze cuvîntul »Macedonia« și să scrie în locul lui »vilajetele Salonic și Monastir«, căci Turcia nu recunoaște nici puiu de Macedonia, ci numai vilajete.

Otrăviri cu cerneală. Întemplantu-se printre elevii școlilor din Elveția dese cazuri de otrăvire cauzată de cerneala întrebunțată de elevi la scris, autoritățile au supus examinării chimice toate soiurile de cerneală, căte sunt în circulație. Comisiunea de specialiști a constatat apoi, că aproape toate aceste soiuri, chiar și fiind în stare proaspătă, au efect otrăvitor și inficiator.

Boale molipsitoare între vite. La 16 Iunie au perit în jurul Sibiiului de anthrax (dalac): în comunele Vale și Galeș câte o vită cornută, iar în 14 Iunie a perit în epizootie de bivoli o bivoliță în Nocrich. În Chirpăr un căne turbat a mușcat pe locuitorul Cristian Arz. Acesta a fost trimis la Budapesta în institutul antirabic al profesorului Högyes.

Doi polițiști din Ciacova împușcați. În noaptea de Marți spre Mercuri între orele 12 și 1 făptuitori necunoscuți voiau să jefuiescă magazinul de bucate, ce se află în casa judeului cercual Csapó din Ciacova (com. Timiș). Aflînd aceasta poliția au mers imediat câți-va polițiști la fața locului. Tălharii s'au luat la luptă cu polițiștii și au împușcat 2 din ei. Unul din ei rămase imediat mort, celalalt se află în agonie. Hoții au scăpat cu fuga.

Vînzarea în piață. Duminica după amiază numai în acel cas poate fi pedepsită, dacă ordinațiunea regulamentului acest fapt îl califică de exces. Oprirea se poate face însă și din cauze de ordine publică.

Însotirea neguțătorilor din comit. Nyitra s'a adresat, în numele vînzătorilor de tutun de religie mosaică, către ministrul de finance cu rugarea, ca să conceedă închiderea tutungeriilor în zilele de Sămbătă. Ministrul a refuzat rugarea cu acea observare, că afară de favorurile date nu demult, altele nu mai poate da.

Industria în Bulgaria. Bulgaria a sistat lucrul în unica fabrică a ei de chibrite din Kosztenez și a concediat muncitorii (vre-o 300). În Gabovo s'a înființat o fabrică de cânepă și in. Tot acolo e în înființare și o nouă fabrică de postav și una de pasamaut. În Rusiuc s'a arangiat deja pe deplin o fabrică de ulei de rapiță; pe zi (12 ore) fabrică 500 kgr. O întreprindere belgiană va înființa în Vayakje (aproape de Burgas) o fabrică de zahăr.

Situațiunea comercială în Sêrbia. Mulți au crezut, că în urma celor petrecute în Sêrbia, va suferi și comerțul. Acum însă se vestește, că din contră comerțul a luat un avînt mai mare, că cursul hârtiilor de valoare s'a îmbunătățit și că agiul aurului e foarte favorabil etc.

Export de traverse de lemn pentru Egipt. Consulul nostru din Cairo raportează, că acolo se simte o mare lipsă de traverse pentru construirea unor căi ferate în Sudan, și că acelea vor fi aduse din Europa. În Franța, în urma raportului consulului nostru din Marseille, asemenea se simte lipsa de lemne, căci producțiunea ei nu acopere trebuințele. Valoarea lemnelor ce se impoartă anual e de 35 mil. franci, din care 40% se vin pe Austria și Ungaria, care liferează mai ales traverse de gorun, lemn de zidit, de ferestru și de doage.

Vama în România pentru uleiurile și unsoarele denaturate. Ministerul român de finanțe a adus o hotărîre, în urma căreia, pentru importarea uleiurilor vegetale (de plante), pentru care se plătia vamă 0.08 fr. de kgr., aceea, dacă uleiurile sunt denaturate spre scopuri industriale, să se șteargă. Uleiul de cocos și de sêmîntă de palmier, care sunt numai pentru scopuri industriale, sunt scutite de vamă și dacă nu sunt denaturate. Denaturarea se face așa fel, că în câte 100 kgr. de ulei se toarnă câte un kgr. terpentin, ulei mineral sau potasă topită. Uleiurile de in, cânepă, rapiță, floarea soarelui, ricină, alune, nuci, etc. care sunt înșirate în paragrafi 204 și 205 a tarifei generale vamale, sunt scutite de vamă numai în stare denaturată.

Congresul regnicolar al corporațiunii industriale ținut în Oradea-mare a adus mai multe hotărâri folositoare privitoare la îmbunătățirea stării industriei mici. Răspuns la acele hotărâri ministrul de agricultură, acum de curând, a trimis comisunii centrale a corporațiilor regnicolare. În acela ministrul expune, că lucrările pregătitoare în favorul micii industrii au înaintat deja binișor și că hotărârea adusă relativ la reformarea dării a recomandat-o ministerului de finance; ce privește însă concurența necuviincioasă, a îndrumat autoritățile industriale de prima instanță, că să se folosească cu mai multă strictețe de legile existente deja privitoare la aceasta, până-ce se vor aduce cele noue.

Pentru zidirea fabricii de tors cânepa și inul din Beregszász reprezentanța orașenească și-a ținut adunarea în 19 Iunie n., în care a primit ofertul înțeles de la fabricantul Deutsch Mór din Bielitz, îmbiindu-i unanim următoarele favoruri: Teren gratuit, pentru zidire, în mărime de 50 jug. cat., în apropierea orașului; teren gratuit pentru curmătură (drumul) necesar dela locul de zidire până la stația căii ferate; peatra necesară la zidire din băile orașului, cu prețul producerii, afară de cărașit; pardosește drumul de caré din strada Lónyai, care duce la fabrică; și țermurul canalului în lungime de 150—200 metri îl prevede cu zid de peatră, și dacă regimul ar dori să mărească teritorul fabricii, atunci cele 25 jug. necesare spre acest scop le dă cu 300 cor. de jugăr, presupunând, că mărirea (lărgirea) se face în decurs de 10 ani.

Mine (bâi) de fer brut în Ungaria de Sud. La hotarele comunei Kölnic, comit. Caraș-Severinului, Poór Károly a dat peste un teritor de o întindere mai mare, care cuprinde fer magnetic, și a și primit deja dreptul de exploatare. Probele de până acum, cuprind 55% fer.

Constructorilor de clădiri le punem în vedere următorul anunț: O carte practică va apărea în curând, aceasta va fi cartea intitulată »Logaritmele arhitecturii« de I. Valeriu Vestemean, arhitect în St. Pölten, în Austria.

Cu ajutorul acestei cărți se află îndată cubatura săpăturii pentru fundamente, asemenea a zidurilor de grosimea 0.15, 0.30, 0.45, 0.60, 0.75, 0.90 și 1.05 mtr., precum și suprafețele pătrate ale tincuei interioară și exterioară și a tavanului, mai departe suprafețele pătrate ale pardoselelor, podelelor, construcțiunii de tavane, de coperișe, a lucrărilor de tinicher, vâpsitor, sticlă, etc.

Cu Logaritmele Arhitecturii se poate confecționa un devis preliminar extimativ pentru clădiri în 2—3 ore, altcum 3—5 zile.

Toți aceia, cari au de a face devise extimative știu cât trebuie să calculeze și cât timp le trebuie până termină un devis și vor primi cu căldură această carte practică pentru confecționarea de devise.

Ne existând încă astfel de tabele, ele se vor tipări în 9 limbi, între cari și românește.

Logaritmele Arhitecturii vor apărea în 9 fascicule de câte 68 pagini și vor costa cu subscripțiune 1 cor. 20 bani fascicula, afară de subscripțiune va costa 2 cor. fiecare fasciculă. Se vor trimite cu rambursare prin postă.

Subscripțiunile se pot face deadreptul la autor sau la administrațiunea »Foi Popului«.

Nouă materie pentru gunoii artificial. Societatea pe acții Siemens și Halske din Berlin au descoperit o nouă materie de gunoii artificial, care se va aduce în vânzare sub numele de »materie Siemens« și după cum se scrie din Berlin, fiind foarte ieftină, va face mare concurență salitriului de Chilli.

Vânzarea albiturilor în prăvălii. Fiecare neguțator de albituri s'a încredințat, că cu vânzarea de gulere și mănuși are lucrul cel mai mult și mai neplăcut, căci cumpărătorii până să găsească o bucată care să le convină, modernă după fasonul cel mai nou, caută toate cutiile și atâta întorc marfa în mână, până-ce o mai și murdăresc, așa că apoi altul nu o mai cumpără. Pentru a scăpa de această neplăcere, ar fi bine, ca să se introducă și în țară la noi, în prăvăliile de albituri, precum s'a introdus în Anglia și America, niște scrine (dulapuri), cari să cuprindă tot felul de mustre de gulere și mănușile aflătoare în prăvălie, și așa apoi cumpărătorii alegându-și cele trebuincioase după acelea, neguțătorii să le poată afla cu înlesnire.

Inbîta mea mamă mai mulți ani a fost bolnavă, dar' de când poartă crucea dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967 și-a recăstătigat sănătatea, pentru care fapt abia aflu termeni spre a-mi exprima mulțumita ferbinte. Cu stimă Steiner János, Györköny, comit. Tolna. Trebuie altă dovadă mai frumoasă despre puterea vindecătoare a boalelor de tot felul ce o are crucea dublă electro-magnetică a dlui Müller Albert, Budapesta, V., Vadász utca 42/G.

CALENDAR ECONOMIC.

Ce să facem în Iulie.

In grădina de pomi. Plivește, sapă și în timp secetos udă cu îngrijire pomișorii, ca să nu sufere din cauza căldurii. Unele crengi ce sunt încărcate peste măsură cu poame trebuie scutite, pentru-ca să nu se rupă.

La viie se îndeplinește plivitul și a doua săpătură, dacă până acum nu s'a făcut. Parii sau aracii cari se cam mișcă trebuie bine înțepenți, pentru-ca să nu se răstoarne de vânturi. Plivitul să nu se facă pe timp prea cald, ca să nu se împedece strugurii în creștere.

In grădina de legume trebuie să ne ocupăm cu udatul și plivitul. Semințele coapte trebuie adunate cu îngrijire. Sapă fasolea, ceapa etc. Straturile goale trebuie săpate și sămănașe de nou. Udă curechiul băntuit de omide cu apă de săpun.

In câmp. Ogorul se ară a doua-orașă, se grapă și gunoiește. Sapă curechiul, culege

cânepa dacă e coaptă. Curățește șura și podurile, că e aici secerea, pentru care poartă grije să ai bani, ca să-ți poți aduna bucatele de pe câmp până când sunt în pargă și nu răscapte, altcum se scutură o mulțime de grăunțe și nici făina nu e cu spor la aluat. Când te apuci de secere, cucuruzul să fie săpat a doua-orașă. La cărat pune rogojini în car, ca grăunțele scuturate să nu se prăpădească. Acestea țin-le de sămânță, că sunt cele mai frumoase.

In stupină. Dinaintea coșnițelor pune un vas cu apă, ca albinele să o aibă la îndemână. Aruncă deasupra ei bucăți de paie sau trestie, ca ele să nu se înecă.

PENTRU INTREPRINZETORI

Cluj. — Pentru zidirea școlii de stat din Silvașul-de-câmpie (preliminar K 10.760) sunt a se înainta oferte până la 8 Iulie n. oficiului de arhitectură din Cluj. Vadiu 5%. Condiții tot acolo.

Lugoj. — Pentru zidirea edificiului pe seama oficiului financiar din Făget sunt a se înainta oferte până la 15 Iulie n. oficiului de arhitectură din Lugoj. Condiții tot acolo. Vadiu 5%.

Sibiu. — Pentru zidirea unei noue școli militare de călărit în Sibiu, cu preliminar de 98.999 cor., sunt a se înainta oferte până la 6 Iulie n. magistratului orașenesc de acolo. Condiții la oficiul orașenesc de inginerit. Vadiu 5%.

Timișoara. — Pentru dărîmarea edificiului cărților funduare și a edificiilor alăturate din Erzsébetváros, și pentru zidirea edificiului cărților funduare, a locuinței căpitanului orașenesc și a școlii (preliminar cor. 47.140) sunt a se înainta oferte până la 6 Iulie n. primarului orașenesc. Condiții oficiului orașenesc de arhitectură. Vadiu 5%.

Cluj. — Pentru scopurile construirii unei căi ferate industriale silvanale în valea din Görgény, sunt a se transporta 70.000 fire de gorun, în lungime de 1.40 m. Oferte până la 6 Iulie n. direcțiunii silvanale din Cluj. Condiții tot acolo.

ȘTIRI COMERCIALE

Tirgul produselor în Budapesta.

Din toate regiunile țării se vestește, că la începutul săptămânii au căzut ploii torențiale, în unele locuri întemplantându-se chiar ruperi de nori, ear' în altele bătând peatră. Cătră sfîrșitul săptămânii, temperatura s'a mai urcat. Raportul ministrului de agricultură despre starea sămănturilor și mulțumitor și se așteaptă un timp călduros. — Circulația grăului a fost de 110.000 măși metr., prețurile abia au avut schimbare. Prețul grăului de Oct. s'a stabilit cu cor. 7.40. — Sîcara a avut o căutare bună, în urma căreia i-s'a urcat și prețul. Cea de Oct. s'a încheiat cu cor. 6.20. — Orzul de nutreț s'a dat cu 5.80—6—cor. — Ovăs abia s'a adus în piață. Cel de calitate bună a avut un preț de cor. 5.50—6—cor. Cel de Oct. a scăzut dela cor. 5.54 la 5.38 și s'a încheiat cu cor. 5.42. — Cucuruzul vechiu se află în fața unei treceri nefavorabile. Cel nou s'a încheiat cu 5.28 coroane. — Rapița n'a suferit nici o schimbare. În Scu-

tari (Balcani) cucuruzul se caută foarte tare. Regimul muntenegrean a procurat în Scutari din Fiume 1000 tone. — *Faina* a avut un curs solid (bun). — *Beuturile spirtoase* nu au prea avut trecere, așa că li-au scăzut prețurile. — *Starea viilor* în Italia până de prezent e mulțumitoare în toate provinciile, afară de Valencia, unde peronospora a cam făcut stricăciuni. — *Frunele și lictarul* nu au prea fost căutate. — *Prinderea de pește*, mai ales a scumbrilor (harinilor) a fost abundanta în Scandinavia și pe țărmul Mecklenburg-ului, din care cauză prețul i-a scăzut simțitor. În Lübeck, lângă Schlutup, s'a vândut o ladă care cuprindea 880 pești, cu 18 fenici. — *Prețurile hoarelor* au rămas neschimbate. Importul lor a fost cam mic. S'a plătit pentru o găscă îndopată 7-9 cor., pentru una nutrită 2'40--2'80 cor., pentru o păreche pui de copt 1'20--1'40, de fript 1'20--1'40, de zamă 2'30--2'60 cor. — *Ouile*, în urma aducerii puține la piață, au avut trecere bună și prețuri urcate. Ungurești de prima calitate s'au dat cu 62'50--63'50 cor., de Tisa cu 61--62 cor., ardelenesti cu 58--60 cor. de ladă (1440 bucăți). — *Unsoarea și cărnăfăriile*, în urma aducerii în număr mare de rimători, au scăzut în preț, și anume la sfârșitul săptămânii unsoarea cu 1 cor. și slămina cu 50 fil. la 50 kgr. — *Mierea și ceara* au avut căutare bună și prețurile li-s'au urcat.

Cursul pieții din Budapesta

— in 2 Iulie n. 1903 —

Per 50 kgr.		Piment . . . 62'00—	Cassia . . . 86'00— 98—
Grâu . . . 7'40— 8'05	Săcară . . . 6'40— 6'80	Cuișoare . . . 92'00— 100—	Ghimber . . . 75'00— 142—
Orz 5'80— 6'10	Mei 5'75— 6'10	Paprică . . . 70'00— 180—	Ulei de in . . . 75'00— 77—
Ovăș 5'70— 5'95	Cucuruz . . . 6'10— 7'25	„ de rap. . . 64'00— 65—	„ de lem. . . 129'60— 148—
Rapită . . . 10'70— 11'10	Trifoi 48'00— 63—	In brut . . . 00'00—	Cânep. br. . . 64'00— 70—
Lucernă . . . 43'00— 52—	Mohor 9'50— 10'50	Lână nsp. . . 120'00— 124—	—
Măzêriche . . 7'00— 7'50	Fasole 7'50— 12—	Migdale . . . 175'00— 250—	Smochine . . . 30'00— 38—
Mazêre 6'00— 7—	Mazâr. coj. . . 14'00— 22—	Alune 138'00— 142—	Stafide V. . . 60'00— 70—
Linte 10— 13—	Păsat 5'75— 6—	—	—
Mac 27'00— 29—	Sēm. de in . . . 00'00— 00—	Per. 1 kgr.	Unt proasp. . . 1'50— 2'16
S. de cânep. . . 8'75— 9'50	Prune 12'75— 16'50	Caș Emental . . 2'10— 2'20	„ Groer . . . 1'20— 1'40
Lictar 15'50— 18'50	Untură 69'00— 69'50	„ Trapist . . . 1'20— 1'50	„ Liptau . . . 0'88— 1'30
Slănină 59'00— 62'50	Zahar brut . . 22'25— 22'50	Brânz. de oae . . 1'10— 2'40	—
Cafea lava . . 75'00— 120—	Caf. Santos . . 36'00— 38—	Bumbac bal. . . 00'00— 00'00	Portoc. lada . . 5'50— 12'50
Caf. Portor. . . 78'00— 120—	—	Lămâi 4'50— 6'50	Ouă (1440) lada . 57'00— 60—
Per 100 kgr.		Per 100 Litr.	
Miere 100'00— 120—	Ceară 130'00— 140—	Spirit raff. . . 145'25— 148—	Spirit brut . . . 143'25— 146—
Nuci 30'00— 60—	Cartofi roza . . 5'40— 6—	„ denat. 34'75— 36'50	Trevere 110'00— 112—
Cart. galb. . . . 5'00— 5'75	Ceapă roșie . . . 3'00— 6'80	Sligoviț 116'00— 140—	Esență oțet . . . 88'00— 90—
Usturoi 12'00— 16—	Piper n 122'00— 142—	—	

Prețul făinei din 2 Iulie n. 1903.

Per 50 kgr.					
0	1	2	3	4	5
12'30	11'90	11'60	10'90	10'30	10'30
6	7	7 1/2	8	Tărăte	
9'90	9'00	8'10	5'60	4--	

CURSUL MONETELOR

Galbinul	11'33
Napoleon d'or (20 franci) aur . . .	19'06
20 Marce germane aur	23'42
Bilete germ. 100 Mărci	117'15
„ franceze 100 franci	95'20
„ române 100 lei	94'60

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 9—15 Iulie n. 1903.

Joi	—	—	—	—
Vineri	10	Câmpeni. Berceși.	—	—
Sâmbătă	11	Rășnov.	—	—
Duminică	12	Rețeg. Hunedoara.	—	—
Luni	13	Mediaș. Poiana. Ciuc-Sereda. Zălău. Crasna.	—	—
Marti	—	—	—	—
Mercuri	—	—	—	—

Călindarul vechiu și nou al săptămânii.

Dum. a 4-a d. Ros., gl. 3 sft. 4.

Dum.	22 Muc. Evsevie Epc.	5 Domitiu
Luni	23 Mucenița Agripina	6 I. Propr.
Marti	24 (†) <i>Nast. S. Ioan Bot.</i>	7 Vilibald
Merc.	25 Mucenița Fevronia	8 Chilian
Joi	26 Cuv. P. David	9 Anatalia
Vineri	27 Cuv. P. Samson	10 Amalia
Sâmb.	28 Adc. m. Chir. și Ioan	11 Piu Pap.

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**

Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

„Biblioteca „Bunul Econom“.

Au eșit de sub tipar până acum broșurele:

1. *Nutrețurile ierboase, cositurile (fênațele), prepararea fênelui și păsunile.*
2. *Economia porcilor, oilor și caprelor.*
3. *Sămênța plantelor agricole și sêmênatul lor.*
4. *Îngrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.*
5. *Cresterea, nutrirea și îngrijirea animalelor domestice (Zootechnia generală).*
6. *Cunoașterea pământurilor agricole (Agrologia).*
7. *Agricultura generală (Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de măruntit pământul).*
8. *Îngrășămintele (gunoarea pământurilor) și Irigațiunile (udarea pământurilor).*
- 9—10. *Prăsierea pasêrilor de casă (galițe, hoare). Gâinile, curcile, găinușele (biblicele), găștele, rațele, porumbii (porumbii).*
11. *Cultura cerealelor. (Grâul, săcara, orzul, ovășul, meiul, hrîșca, cucuruzul (porumbul)).*
12. *Cartoful, nașul (sfecla), inul, cânepa, rapita, fasolea, lîntea mazêrea, și cultura lor.*
13. *Economia cailor, vitelor mari corne și bivoliilor.*

Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația „*Bunul Econom*“, la librăria *W. Krafft* în Sibiu, la administrația „*Tribuna Poporului*“ în Arad și la librăria *Archidieceșană* în Sibiu.

Revênzêtorilor se dă rabat potrivit.

Se caută un băiat de prăvălie

pentru negoțătoria de manufactură cu 2—3 clase gimnasiale sau reale, care cunoaște și cel puțin o limbă străină.

A se adresa la

Ioan Lazaroiu,
comerciant
Orăștie (Szászváros).

În timpul de vară

este mai consult,
a te aproviona,
a-ți completa și
perfectiona dife-
ritele tipărituri.
Efectuiri de tipări-
turi moderne, fru-
moase și prețioase
se asigură prin

„*Minerva*“ institut tipografic,
societate pe acții în Orăștie (Szászváros).

La „Pannonia“ cafea și restaurațiune din Orăștie.

In casele unde să află Pretura și Casieria se găseso beuturi și mâncări

bune și ieftine.

Șindilă horjită și nehorjită

precum și

Prăștilă de toată mărimea

din lemn alb și fără noduri se găsește în ori-ce cantitate cu prețuri foarte moderate la

Nicolae Filimon lui Vasilie în Vinerea

(192) u. p. Alkenyér. 6—6

Nu există

Sămênțe agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: *Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.*

Sz. 1906—1903.
kig.

(194) 2—2

Pályázati hirdetés.

Hunyadvármege szésvárosi járáshoz tartozó romoszi községi jegyzői állás nyugdíjazás folytán üresedésbe jöven, arra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a illetőleg az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában előrt képesítésüket és eddigi alkalmazásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérésüket folyó évi július hó 8-án bezárólag annyival is inkább nyujtsák be hozzám, mivel a később érkező kéréseket nem fogom figyelembe venni.

A jegyzői állás javadalmazása:

- 1., évi 1200 korona törzsfizetés.
- 2., „ 160 „ lakbér,
- 3., „ 80 „ irodai átalány,
- 4., „ 160 „ posta küldőncz-

dij, mely összegért a községi jegyző minden nap Romosz községből a szésvárosi posta hivatalhoz úgy a hivatalos, mint magán posta küldeményekkel bevitetni és onnan kivetni köteles.

5., két rész tűzifa.

Ezekon kívül a magán munkálatokból szabályrendeletileg megállapított díjak élvezete.

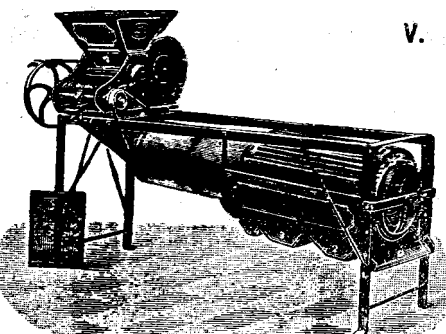
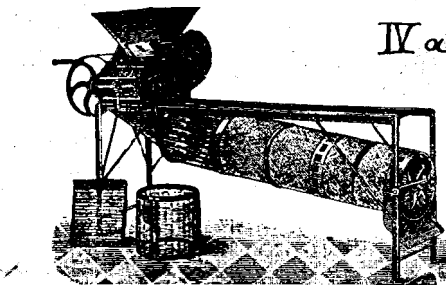
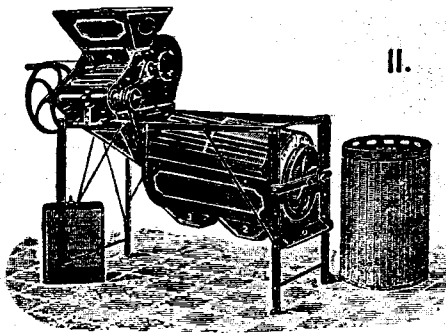
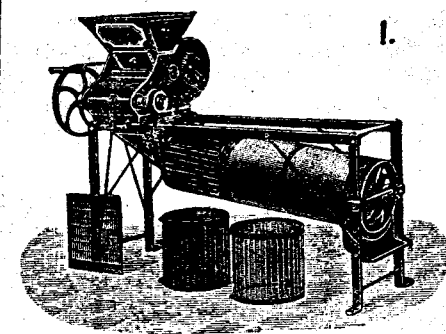
A jegyzői állással az anyakönyvvezetői állás is egybekötve lesz, melyért külön 200 korona tiszteletdíj jár.

A választás folyó évi július hó 10-én reggel 9 órakor Romosz község községi jegyzői irodájában fog megtartatni.

Szésváros, 1903 június hó 23.-án.

Fodor Gyula,
főszolgabíró

„IDEAL“ institut tipografic și librărie
in Hunedoara (Vajda-Hunyad).
Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

Triorul I. întocmit pentru curățirea de grâu și sêcară sau pentru orz și ovês.

* * *

Triorul II. întocmit pentru curățirea de sâcară și grâu sau orz și ovês și pentru sortarea grăunțelor în două sau în trei despărțeminte, alegând și semințele de burueni în un despărțemint deosebit.

* * *

Triorul IV_a întocmit de a alege ovêsul sau orzul din grâu, sau ovês din orz separând totodată și semințele de burueni.

* * *

Triorul V. întocmit pentru grâu și ovês sau pentru orz și ovês. Grăunțele se sortează în 4 despărțeminte deosebite și afară de aceasta mai alege și semințele de burueni.

* * *

Eu liferez aceste triore cu manta de tinichea (pleu) frezat și țin în depositul meu numai de acestea. Acestea sporesc la lucru cu 25% mai mult ca cele cu tinichele numai stozuite. Triore cu tinichele stozuite cu 5% mai eftine.

* * *

Rog a comanda triorele la timp mai bine chiar mai de vreme.

* * *

Recomand totodată și pressele (teascurile) de vin și poame.

* * *

Se acordă și plata în rate pe lângă interese de 5%.

(141)

* * *

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Carol F. Jickeli, Sibiu.

26—52

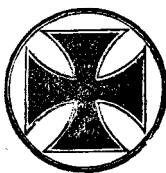
Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta

Nu e mijloc secret

vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

e a se da împreju- vindecă boale vechi

(190) de 20

de ani. 8—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârçiri de inimă, asma, auzul greu, sgârçiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și oricine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprășiat și cercetat. Deja eftinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morhuri cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel o o o o o

alui

R. ÖSZY

(195) 1—23

Strada
Dumbrăvii Nr. 3Sibiu
NagyszebenStrada
Bruckenthal Nr. 5

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.